

JANIKOVSZKY ÉVA ÍRÓI VILÁGA

(Foglalkozás 3. osztályosoknak)

Összeállította és a foglalkozást vezette: Sámson Bernadett főiskolai hallgató

Helyszín: Deák Ferenc Megyei Könyvtár gyermekkönyvtára, Zalaegerszeg

A foglalkozás időpontja: 2007. február 20.

Időtartama: 60 perc

Osztály: 3. osztály Dózsa György Általános Iskola, Zalaegerszeg

A foglalkozás anyaga: Janikovszky Éva írói világa, műveinek bemutatása

Módszerek, munkafolyamatok: elbeszélés, magyarázat, megbeszélés

A foglalkozás célja: a szerző élete, személyisége; Janikovszky írói fejlődése, népszerűsége

Nevelési feladat: családi életre nevelés

Képzési feladat: elemző és kifejező olvasási készség fejlesztése; beszédképesség fejlesztése, ismeretgyarapítás

A foglalkozás menete

1. Előkészítés (elbeszélés, ismeretközlés: 5 perc)

A mai foglalkozáson Janikovszky Éva írónővel, és néhány művével ismerkedünk meg.

- A felnőtt- és gyerekolvasókat egyaránt megszólító, egyéni hangú, József Attila-díjas író nő több évtizedes írói munkásságáért részesült a legrangosabb elismerésnek számító Kossuth-díjban
- Janikovszky Éva 1926-ban született Szegeden, érdekes fordulata az életnek, hogy Bartos Lipót úr szegedi papírboltjában 1930-ban szerencséje volt találkozni Móra Ferencel, aki meg is simogatta az akkor 4 esztendőszű szösze kislányt. Persze akkor még nem sejtette sem Éva, sem senki más, hogy egyszer majd ő lesz az íróról elnevezett kiadó lektora, főszerkesztője, később vezetője, ma pedig legendás írónője
- Az írónő 2003. július 14-én halt meg

2. A szerző élete, körülményei (elbeszélés, ismeretközlés: 5 perc)

- Írói világa
- Több mint 30 kötete jelent meg, köztük a híres lányregények: a **Szalmaláng**, és az **Aranyeső**, illetve az örökzöld gyerekkönyvek: a **Kire ütött ez a gyerek?**, a **Velem mindig történik valami**, az **Az úgy volt** és még sok-sok felejthetetlen írás. **Málnaszörp és szalmaszál** címen megjelent könyvéből **Égigérő fű** címmel játékfilmet is készítettek, amelyből azután több generáció által használt szállóige lett a "csak az a szép zöld gyepe, csak az fog hiányozni..." mondás, a nyugdíjba vonuló parkőr, Poldi bácsi sóhaja.
- Műveit harmincöt nyelvre fordították le, így az országhatárainkon kívül is megismerkedhettek vele kicsik és nagyok egyaránt. Munkásságát számtalan díjjal is elismerték, amelyek közül kiemelkedik a Mosolyrend lovagja - díj, amelyet

1988-ban ítéltek oda neki, és a halála előtt néhány hónappal, 2003. tavaszán átvett Kossuth-díj.

- műveinek szövege

„Nagyon sokat vagyok gyerekek között. Az empátia segített abban, hogy megérezzem: milyen most gyerekek lenni, rájövök, hogyan gondolkoznak, beszélnek. S nagyon jólesik, amikor elmegyek első-, második-, harmadik osztályos gyerekek közé, és ők mondják el, adják elő írásaimat. Látom, érzem, hogy ez nem egy betanult idegen szöveg, ami hamisan cseng. S igen nagy megtiszteltetésnek érzem, hogy 1988-ban megkaptam a lengyel alapítású nemzetközi díjat: a Mosolyrend lovagja lettem. Ezt gyerekek szavazatai alapján adományozzák.” (Dombi Gábor: Janikovszky Évánál. In: Népszabadság 1992.)

3. Illusztrátor (Réber László) (elbeszélés, ismeretközlés: 3 perc)

- Élete

1920-ban született. Rajzkészségét önképzéssel fejlesztette.

- Stílusa (színek, vonalak, alakok, arcok)
- gyerekek véleménye a művekben található illusztrációkról

4. Szöveg és illusztrációk összekapcsolódása (gyerekek véleménye: 3 perc)

- szerző szándéka

„Amikor az első képeskönyvemet elgondoltam, akkor egyetlen, eredetinek tűnő gondolatom az volt, hogy olyan képeskönyvet szeretnék, amiben az illusztrációknak a szöveggel együtt közös funkciója van. Itthon megrajzoltam a vázlataimat, szinte minden sorhoz. A kiadóban kaptam Réber Lászlót, s ez isteni szerencse volt.” (Dombi Gábor: Janikovszky Évánál. In: Népszabadság 1992.)

- illusztrátor stílusa (ism.), találkozásuk. Mennyire valósul meg?

5. Összegzés (összefoglalás: 3 perc)

- szerző, illusztrátor, megbeszélte művek

6. Ismerkedés Janikovszky Éva műveivel csoportmunkában (elbeszélés, közös munka, csoportmunka: 10 perc)

- Már óvodás vagyok: Dani első napjait mutatja be az óvodában, ahol még a Mikulással is találkozik.
- Már iskolás vagyok: utolsó nap az oviban. Megtudjuk milyen is az iskola és Dani látogatást tesz az óvodában.
- Velem mindig történik valami: Dani csínytevéseit mutatja be ebben a könyvben, amiket persze mindig meg tud magyarázni. A tanító néni családlátogatására készenlnek otthon Daniék.
- Akár hiszed, akár nem: Dani a húgának, Micikének mesél arról, hogy kik is azok a rokonok, és a felnőttek miért emlékeznek sokkal többre. Történeteket mesél Micikének, és fényképeket nézegetnek a szülőkről, rokonokról.
- Az úgy volt...: Dani történeteket mesél az osztályról, a barátokról. Minden történetet úgy kezd, hogy Az úgy volt...
- Kire ütött ez a gyerek: Már a kamaszkorba cseppenést eleveníti meg ebben a könyvben. Amíg egy gyerek jól viselkedik és kedves, addig tudják a felnőttek, hogy kire hasonlít.
- Ha én felnőtt volnék: Megtudjuk, hogy mit tenne Dani, ha már felnőtt lenne.

7. Rejtvény megoldása az elhangzottak alapján

A rejtvény kérdéseit közösen, sorban oldjuk meg. Minden kérdéshez, ami a könyvekre vonatkozik, használhatják azokat. Amelyik kérdés az írónőre és az illusztrátorra utal, azoknál is használhatják a könyveket.

8. A rejtvény megoldása után kapott megfejtés részlet befejezése már a gyerekek feladata

9. Örülj, hogy FIÚ/ LÁNY

A két könyvet szintén megkapják a csoportok, melyekből részleteket hallgatnak meg.

Ráhangelés:

Beszélgünk velük a babavárásról. Hallottak-e szüleiktől arról, hogy őket hogyan várták, esetleg a kisebb testvér érkezését. Tudják-e, hogy mi lett volna a nevük, ha nem lányok vagy fiúk lettek volna.

10. Felolvasás (10perc)

Örülj, hogy fiú

Örülj, hogy lány

11. Otthoni feladat

Figyelmetekbe ajánlom:

Janikovszky Éva Málnaszörp és szalmaszál címen megjelent könyvéből film is készült, melynek címe Égigérő fű.

Felhasznált művek:

Janikovszky Éva: Már óvodás vagyok. Bp.: Pesti Szalon K., 1996.

Janikovszky Éva: Már iskolás vagyok. Bp.: Kossuth K., 1983.

Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami. Bp.: Móra K., 2003.

Janikovszky Éva: Akár hiszed, akár nem. Bp.: Móra K., 1984.

Janikovszky Éva: Az úgy volt... Bp.: Móra K., 2004.

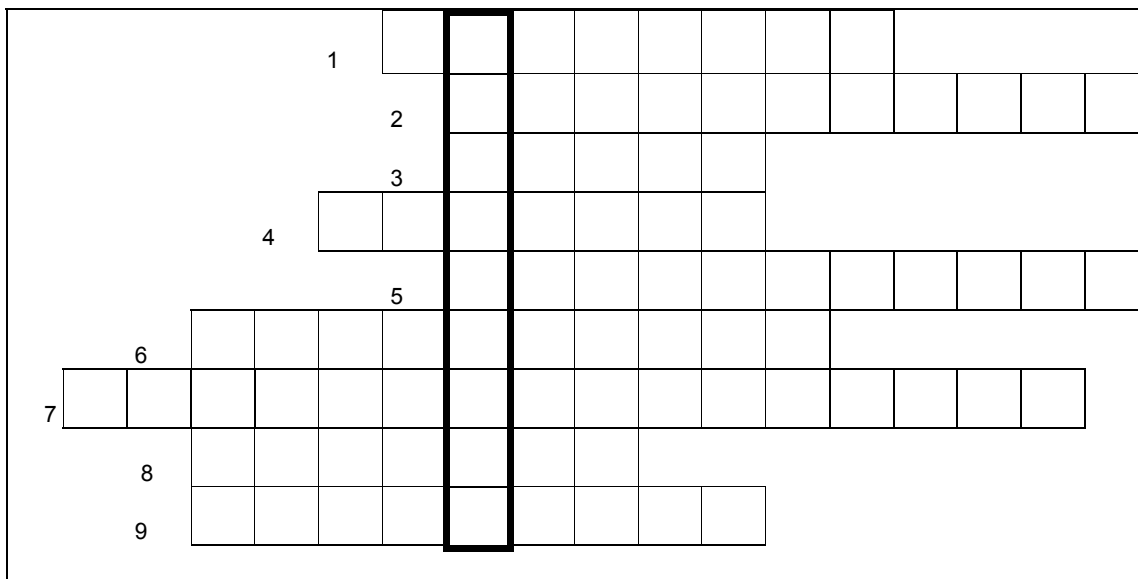
Janikovszky Éva: Örülj, hogy lány. Bp.: Minerva, 1983.

Janikovszky Éva: Örülj, hogy fiú. Bp.: Móra K., 2005.

Rejtvény

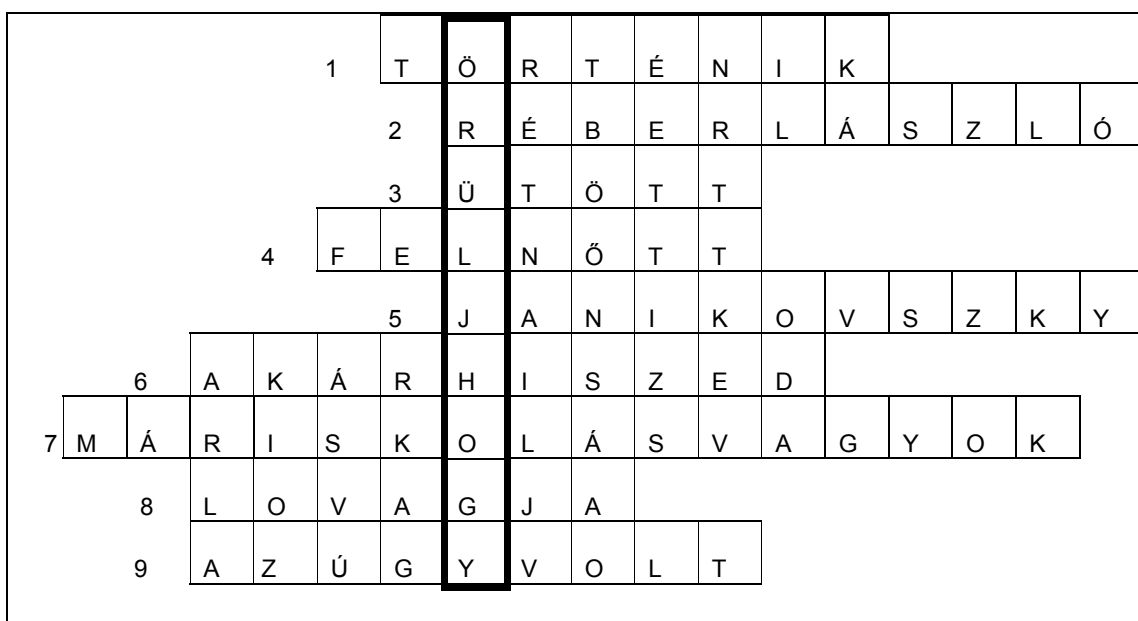
1. Fejezzétek be a címet: Velem mindig ...valami
2. Az író nő könyveinek illusztrátora
3. Egészítsd ki a címet: Kire ... ez a gyerek
4. Pótold a cím hiányzó részét: Ha én ... volnék
5. Így hívják az író nőt!
6. Ebben a könyvében Micikének a bátyja mesél arról, hogy miért nem emlékezhet mindenre egy gyerek: ..., akár nem
7. Ez a könyv arról szól, hogy Daninak mennyire tetszik az a hely, amit óvoda után alig várunk.
8. Ezt a díjat kapta az író nő: Mosolyrend ... - díj
9. Ennek a könyvnek minden fejezete így kezdődik!

MŰHELY

Megoldás:

1. Fejezzétek be a címet: Velem mindig ... valami / történik
2. Az író könyveinek illusztrátora / Réber László
3. Egészítsd ki a címet: Kire ... ez a gyerek / ütött
4. Pótold a cím hiányzó részét: Ha én ... volnék / felnőtt
5. Így hívják az írónt! / Janikovszky
6. Ebben a könyvében Micikének a bátyja mesél arról, hogy miért nem emlékezhet mindenre egy gyerek: ..., akár nem / Akár hiszed
7. Ez a könyv arról szól, hogy Daninak mennyire tetszik az a hely, amit óvoda után alig várunk. / Már iskolás vagyok
8. Ezt a díjat kapta az író: Mosolyrend ... - díj / lovagja
9. Ennek a könyvnek minden fejezete így kezdődik! /

Megfejtés: **Örülj, hogy FIÚ/LÁNY**